

Aika: Perjantai 1.12.2023 klo 8.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, Teams-yhteys

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
~~Auvinen Oskari~~	~~kaupunginjohtaja~~	~~Kangasala,~~
tilalla:		
Sillman-Sola Jonna	hallintojohtaja	Kangasala
Hokkanen Susanna	vt. kunnanjohtaja	Vesilahti
~~Joensuu Jaakko~~	~~kansliapäällikkö~~	~~Pirkkala~~
tilalla:		
Niemi Olli	hallintojohtaja	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi, 1. vpj.
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteer	sihteer, TKS

Kutsutut:

~~Kummola Kalervo~~	~~seutuhallituksen puheenjohtaja~~	~~Tampere~~
Nordling Merja	hyvinvointipäällikkö	TKS, 125 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

124 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
125 § LUKIOKOULUTUKSEN TILANNEKUVAN VALMISTELUN KÄYNNISTYS.....	4
126 § MAL5-SOPIMUKSEN TOIMENPITEET JA TILANNEKATSAUS NEUVOTTELUISTA.....	6
127 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET.....	9
128 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	10
129 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN.....	10

124 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kokouksen 3.11.2023 täytäntöönpano.

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
EU-yhteistoiminta, ajankohtaiset asiat	EU-toimiston työskentely jatkuu annetun ohjauksen ja ohjausryhmän johdolla. Asia on esillä seutuhallituksessa 29.11.	EU-toimiston johtoryhmä
Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen seutuvertailut 2022	Tietoja hyödynnetään seudullisessa ja kuntien omassa suunnittelussa. Asia on esillä seutuhallituksessa 29.11.	TKS, kunnat
Tampereen seudun alueellisen eriytymisen ja koulusegregaation ehkäiseminen -hankkeen loppuraportti	Tietoja hyödynnetään jatkohankkeessa. Asia on esillä seutuhallituksessa 29.11.	TKS
Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024, keskustelu	Saadun ohjauksen mukaisena Talousarvio on valmisteltu seutuhallituksen käsittelyyn 29.11.2023	TKS
Toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen 1.1.-31.8.2023	Tietoja on hyödynnetty talousarvion 2024 laadinnassa.	TKS

Seutuhallituksen kokous 29.11.		

Liitteet:

Muistio 3.11.2023

Muistio BT:n valmistelemasta kokouksesta 17.11.2023.

Väestö- ja työllisyyskatsaus lokakuulta 2023

125 § LUKIOKOULUTUKSEN TILANNEKUVAN VALMISTELUN KÄYNNISTYS

Päätösehdotus:	Kuntajohtajakokous 1.12.2023 Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan oheistaa lukiokoulutuksen tilannekuvan päivitstyötä.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Liitteet:	
Käsittelyvaiheet:	SIPA 8.6.2023
Perustelut:	Hyvinvointipäällikkö Nordling: Tampereen kaupunkiseudulla lukioyhteistyötä viitoittavat strategisella tasolla seutustrategia ja operatiivisemmalla tasolla lukiopalvelujen tiekartta. Strategian mukaan muun muassa ”Kaupunkiseudulla panostetaan lapsiystävällisyyteen sekä kasvatus-, koulutus- ja elinvoimatehtäviin. Palvelujen yhteen toimivuutta ja digitaalisuutta lisätään seudullisesti. Monikulttuurisuus tulee jatkossa enemmän arkeemme. Työpaikat, koulut ja tapahtumat kansainvälistyvät. Kunnat lisäävät yhdessä palvelujen monikielisyyttä ja auttavat vieraskielisten kotoututumista.” Talousarvion 2024 toiminnalliseksi tavoitteeksi on ehdotettu lukiokoulutuksen tilannekuvan päivitstyä ja lukiokoulutuksen laatukriteereiden laadintaa. Lukiokoulutuksen seudullista tilannekuvaa on tarkasteltu edellisen kerran vuosina 2015 ja 2019. Seudullinen lukiokoulutuksen alatyöryhmä on esittänyt sivistyspalvelutyöryhmälle lukion tilannekuvan päivittämistä. Perusteena tilannekuvan päivitykselle ovat useat valtakunnalliset koulutus uudistukset kuten laajennettu oppivelvollisuus 2021, lukion opetus- suunnitelmauudistus 2021 ja opiskeluhuollon palvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle 2023. Lisäksi toimintaympäristössä on tapahtunut muutoksia kuten väestön ennakoitua voimakkaampi kasvu ja maahanmuutto. Lukiopalvelujen tiekartassa on puolestaan esitetty lukiokoulutuksen tasalaatuisuutta palvelevien laatukriteerien laadintaa. Tilannekuvan päivitksen yhteydessä on lähtökohtana hyvä tarkastella vuonna 2019 määriteltyjen toimenpidesuosittelusten toteutumista. Suositukset koskivat mm. lukiopaikkojen määrää, seutuvertailuja, opiskelijoi-

den hyvinvointia, seudullista yhteiskehittämistä, työelämä- ja korkeakouluysteiksiä, kansainvälisyyttä sekä lukio- ja ammattikoulutuksen yhteistyötä.

Päivitystyössä tarkasteltavia asiat voidaan ryhmitellä seudullisesti merkittäviin sekä painokkaammin suoraan lukio-opetusta palvelevia operatiivisempiin näkökulmiin.

Seudullisesti merkittävät:

- Väestökehitys ja toisen asteen ikäryhmien kehitys
- Lukioverkko ja lukiokoulutukseen hakeutuminen kaupunkiseudulla
- Hallitusohjelman kirjaukset lukiokoulutuksen rahoituksesta
- Laajentuneen oppivelvollisuuden toteutuminen
- Englanninkielinen lukiokoulutuksen tarjonta
- Lukioiden laatukriteerit

Lukio-opetuksen tarpeet:

- Lukion opetussuunnitelmauudistus 2021
- Tutkintoon valmistava koulutus
- Verkko-opetus
- Kaksoistutkinto ja yhteistyö ammatillisen koulutuksen kanssa
- Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyö
- Opiskeluhuollon palvelujen saatavuus
- Lukion ja perusopetuksen yhteistyö

Tilannekuvan päivitys tehdään palveluhankintana tai rekrytointina. Toiveena on, että tilannekuvan päivitys saataisiin valmiiksi kesään 2024 mennessä. Opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuus tilannekuvatyössä tulle huomioida.

Sivistyspalvelutyöryhmä on käsitellyt asiaa kokouksessaan 17.8.2023.

Hyvinvointipäällikkö Merja Nordling on kutsuttu kokoukseen.

126 § MAL5-SOPIMUKSEN TOIMENPITEET JA TILANNEKATSAUS NEUVOTTELUISTA

Kuntajohtajakokous 1.12.2023

Päätösehdotus:

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

merkitä tilannekatsauksen tiedoksi ja

evästää neuvotteluryhmää.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

27.11 valmisteltu sopimusasiakirja

Käsittelyvaiheet:

SH 21.6., KJK 22.9., SH 27.9.2023, KJK 6.10., SH 29.11.

Perustelut:

Seutujohtaja Päivi Nurminen

Kuntajohtajakokous ja seutuhallitus ovat määritelleet kaupunkiseudun lähtökohdat ja priorisoinut tarpeet MAL-sopimusneuvotteluihin vuosille 2024-2027. Neuvottelujen lähtökohtana on tuore Rakennesuunnitelma 2040 + Vehreä metropolimme sekä tarkemmat seudulliset selvitykset maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämistä kaupunkiseudulla. Priorisointia on tehty erityisesti liikenteen teemoissa ja hankkeissa.

Neuvoteltavana oleva MAL-sopimus on järjestyksessään viides. Neuvottelut käynnistyivät valtion kanssa 9.10., ja seuraava neuvottelu on 27.11.2023. Neuvottelut ovat edenneet alkuvaiheessa verkkaisesti joutuessa valtion neuvotteluvaran/-kehysten epätietoisuudesta. Seuraava neuvottelu on 27.11 ja sitä varten on valmisteltu vähäisiä muutoksia sopimusasiakirjan tekstiosuuksiin (liite). Toimenpiteitä ei ole käsitelty.

Seuraavassa valtion 9.10 kokouksessa esittämiä lähtökohtia neuvottelulle:

Päivittämisen lähtökohtana on keskittyä neuvottelemaan nelivuotiskauden 2024-2027 toimenpiteistä niiden priorisointi ja vaikuttavuus huomioiden. Sopimuksen tavoitteiden ja kehittämisspolkujen osalta tämä tarkoittaa vain kevyttä päivitystä. Tavoitteena on ollut lähteä ripeästi liikelle ja saada allekirjoitusvaihe valmiiksi 6/2024.

Sopimuksen tarkoitus:

Sopimus perustuu kaupunkiseutujen kuntien ja valtion yhteiseen tahtotilaan seutujen kehittämisestä pitkällä aikavälillä. Sopimuksella vahvistetaan myös kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitteluyhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin

Sopimuksen päätavoite:

MAL-sopimuksilla edistetään kestävästä yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää sekä tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa, jotka ovat keskeisiä kaupunkiseutujen kasvun edellytyksiä.

MAL-sopimuksissa huomioidaan liikennejärjestelmän digitalisaation kehittäminen sekä kaupunkiseutujen kasvun ja saavutettavuuden kannalta keskeiset infrastruktuuri- ja asuntotuotantoinvestoinnit.

Valtion lähtökohdat sopimukselle:

Kansainväliset ilmastopöytäkirjat

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma 2035

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021-2032

Valtioneuvoston selonteko asuntopoliittisesta kehittämisohjelmasta vuosiksi 2021-2028

Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026

Ehdotus sopimuksen rakenteeksi:

1. Seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen
2. Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
3. Asuminen ja elinympäristön laatu
4. Seudun elinvoimaisuus

1. Seudullisen suunnittelun ja tiedon kehittäminen

MAL-suunnitteluyhteistyön jatkaminen

Kaupunkiseutujen suunnittelun tietopohjan, vuorovaikutteisuuden, vaikutusten arvioinnin ja seurannan kehittäminen

MAL-sopimusten vaikuttavuuden seuranta ja tietopohjaista päätöksenteon kehittäminen

Liikennejärjestelmäsuunnittelun ja tietopohjan kehittäminen

2. Kestävä ja vähähiilinen liikennejärjestelmä

Asumisen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittumisen ohjaus yhdyskuntarakennetta tiivistäen ja eheyttäen
Joukkoliikenteen kehittäminen
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen
Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittäminen
Raskaan liikenteen palvelualueiden huomioiminen

3. Asumisen ja elinympäristön laatu

Kaupunkiseudun kasvun edellyttämän asuntokaavoituksen ja -tuotannon edellytykset
Asuntorakentamisen nopean kasvun edellytykset
Segregaation ehkäiseminen
ARA-tuotannon osalta ei edellytetä seudullisia asuntotuotantotavoitteita

4. Seudun elinvoimaisuus

Seudun elinvoiman ja kasvun turvaaminen ja edellytysten varmistaminen

Neuvotteluissa 27.11 käsitellään päivityksiä sopimuksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, kehittämisspolkuihin.

Seutujohtaja antaa tilannekatsauksen neuvotteluista.

127 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

Vuoden 2023 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15.

17.11.,
BT:n valmisteleva kokous

1.12.,
Lukiokoulutuksen tiekartta
MAL5-sopimuksen toimenpiteet
Suurten kaupunkien allianssiyhteistyö, Tre

15.12. ja 12.1
EU-yhteystoiminta
Kehyskuntaverkoston tavoitteet, Kehyskuntien edustaja
Ideoita vuoden vaihteen kokousagendalle:
Liikenteen teknologiat
Turvallisuusklusterin esittely, BT

Vuoden 2024 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15

12.1., 2.2., 16.2., 1.3., 15.3., 28.3(kiirastorstai), 12.4., 26.4., 10.5, 24.5.,
(5.-)7.6. (varaus matkakokoukselle), 28.6.,

Heinäkuussa ei kokouksia

9.8., 23.8., 6.9., 20.9., 4.10., 11.10., 1.11., 15.11., 29.11., 13.12.

128 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

Asuntopäällikön rekrytoinnin tilannekatsaus.

RASUn käsittelytilanne kunnissa.

Kuntajohtajat:

Suurten kaupunkien allianssin ajankohtaiset. Esittelyaineisto/Linnamaa.

Keskusteltiin Pirkanmaan Jätehuollon yhteydessä olevista putkikeräys-toimintojen taloudellisesta tilanteesta.

129 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.50.